



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 362/2011-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. R. G., B., zastúpenej advokátom Mgr. V. Š., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 79/2009 a jeho rozsudkom z 2. júna 2009, ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 68/2010 a jeho uznesením zo 16. decembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. R. G. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. marca 2011 doručená sťažnosť Mgr. R. G. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 79/2009 a jeho rozsudkom z 2. júna 2009, ako aj postupom

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 68/2010 a jeho uznesením zo 16. decembra 2010.

Sťažovateľka v odôvodnení svojej sťažnosti doručenej ústavnému súdu uviedla, že žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sa v zmysle § 14 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vlastníctve bytov“) domáhala, aby okresný súd rozhodol *„o realizácii nadstavby... na základe posúdenia technických aj ekonomických aspektov nadstavby“*.

Dôvodom podanej žaloby bola skutočnosť, že *„dňa 14.03.2007 došlo na schôdzi vlastníkov bytov k schváleniu realizácie nadstavby bytového domu. Nadstavba bola niektorými vlastníkmi bytov presadzovaná s odôvodnením, že bytový dom je vo veľmi zlom technickom stave a vyžaduje finančne veľmi nákladné opravy. Sťažovateľka s týmito tvrdeniami nesúhlasila... ako prehlasovaná vlastníčka bytu využila svoje právo vyplývajúce z ust. § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.“*

Okresný súd rozsudkom č. k. 19 C/66/2007-247 z 23. apríla 2008 žalobu sťažovateľky zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie.

Podľa názoru sťažovateľky okresný súd *„skutkové závery urobil bez zodpovedajúceho dokazovania, iba na základe svojej voľnej úvahy a laických vyjadrení odporcov a svedka - stavebníka D. K.“*. Okresný súd podľa názoru sťažovateľky pochybil, keď nevykonal sťažovateľkou navrhované dôkazy v potrebnom rozsahu.

Sťažovateľka ďalej poukázala na odôvodnenie rozsudku okresného súdu, ktorý uviedol, že predmetný bytový dom *„vykazuje známky stavebno-technického opotrebovania“*, pričom podľa názoru sťažovateľky *„svoj záver o stavebno-technickom opotrebovaní nijako nekonkretizoval ani nevysvetlil. Dom postavaný v roku 1942 nutne bude stavebno-technicky opotrebovaný, to však nemusí znamenať ani zanedbanú údržbu, ani vyvolávať potrebu akejsi komplexnej rekonštrukcie.“*

Ako nesprávny hodnotila sťažovateľka aj záver okresného súdu, ktorý *„v odôvodnení rozsudku vysvetlil odmietnutie dôkazov navrhnutých sťažovateľkou ich nadbytočnosťou, nakoľko súd nedisponuje právomocou, ktorá je daná stavebnému úradu, ktorý rozhodne o návrhu na vydanie územného a stavebného povolenia“*.

Okresný súd vo vzťahu k právu sťažovateľky na súdnu ochranu konštatoval, že jej „ako prehlasovanej vlastníčke vzniklo právo na súdnu ochranu avšak bola povinná preukázať dôvodné obavy a reálny zásah do jej vlastníckeho práva prijatím rozhodnutia vlastníkov bytov na schôdzi konanej dňa 14.3.2007. Sťažovateľka sa však o to pokúsila a to navrhnutím dôkazov, ktoré však súd odmietol z dôvodu absencie kompetencií...“.

Napokon sťažovateľka vo vzťahu k rozsudku okresného súdu uviedla, že tento „po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že samotné rozhodnutie väčšiny vlastníkov bytov o nadstavbe v žiadnom prípade nemôže ohrozovať alebo priamo narúšať výkon vlastníckeho práva sťažovateľky k jej bytu v bytovom dome. Takýto záver je nezmyselný a bez opory v zákone. Sťažovateľka sa ako prehlasovaná vlastníčka bytu môže obrátiť na súd vo veci akéhokoľvek rozhodnutia schôdze vlastníkov, nie iba takého, ktoré by narúšalo alebo ohrozovalo výkon jej vlastníckeho práva. Nesprávny je však aj skutkový záver súdu, že v prípade schôdze zo dňa 14.0.3.2007 o takéto rozhodnutie nešlo.“.

Uvedené výhrady proti rozsudku okresného súdu sťažovateľka uviedla aj vo svojom odvolaní, o ktorom krajský súd rozhodol rozsudkom č. k. 14 Co 79/2009-297 z 2. júna 2009 tak, že rozsudok okresného súdu v časti, v ktorej bol návrh sťažovateľky zamietnutý potvrdil.

K rozhodnutiu krajského súdu sťažovateľka uviedla, že svojou žalobou sa domáhala, „aby súd nahradil svojím rozsudkom rozhodnutie vlastníkov bytov vo veci nadstavby bytového domu“. Podľa názoru sťažovateľky v danom prípade ide o „osobitný druh konania, ktorého predmetom nie je určenie neplatnosti schôdze vlastníkov, či schvaľovanej zmluvy. Naopak, využitie tohto druhu súdnej ochrany je podmienené tým, že schôdza vlastníkov, ako aj napadané rozhodnutie na nej prijaté sú platné a v súlade so zákonom. Práve pre takýto prípad dáva zákonodarca možnosť prehlasovanému spoluvlastníkovi chrániť sa pred svojvôľou väčšiny a obrátiť sa na súd.“.

Krajský súd vo svojom rozsudku ustanovenie § 14 ods. 4 zákona o vlastníctve bytov „vyložil takým spôsobom, že úplne poprel jeho zmysel“, keďže v odôvodnení svojho rozhodnutia „zaujal postoj, že návrh sťažovateľky nemal byť prejednaný pre jeho absolútnu neprípustnosť, čím sťažovateľke odoprel súdnu ochranu“. Podľa názoru sťažovateľky „pokiaľ by schôdza alebo rozhodnutia na nej prijaté boli postihnuté vadami, ktoré by ich

robili neplatnými, prehlasovaný vlastník bytu by mohol podať určovací návrh podľa ust. § 80 písm. c) OSP. Pokiaľ by takými vadami netrpeli, vlastník by podľa názoru krajského súdu bol s návrhom podľa ust. § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z. odsúdený na neúspech. Výklad ust. § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z. ako ho urobil odvolací súd, robí ust. § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z. obsolentným a zbytočným.“.

Sťažovateľka poukázala na skutočnosť, že žalobou „sa nedomáhala určenia neplatnosti schôdze alebo Zmluvy, ale sa domáhala, aby súd svojím rozsudkom nahradil vôľu vlastníkov pri rozhodovaní o nadstavbe“.

Podľa názoru sťažovateľky nebola otázka prípustnosti návrhu, resp. preukázanie naliehavého právneho záujmu predmetom konania na okresnom súde, preto krajský súd v súvislosti s konštatovaním nemožnosti okresného súdu žalobe vyhovieť „nenariadením pojednávania odňal sťažovateľke možnosti vyjadriť sa k právnemu názoru, na základe ktorého návrh zamietol, a zároveň samotným označením návrhu za neprípustný a potvrdením prvostupňového rozsudku odňal sťažovateľke možnosť konať pred súdom“.

Sťažovateľka napadla rozsudok krajského súdu dovolaním na najvyššom súde, v ktorom poukázala na to, že rozsudok krajského súdu „bol postihnutý zásadnými vadami, a to tak v postupe, ktorý predchádzal jeho vydaniu, ako aj v aplikácii právnych noriem. Krajský súd neposkytol sťažovateľke dostatočnú ochranu jej základného práva upraveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR najmä z toho dôvodu, že interpretoval ust. § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Zb. natoľko extrémne, že svojím postupom a rozhodnutím vybočil z medzí ústavnosti, a preto dovolaním napadnuté uznesenie svojimi účinkami porušilo označené základné práva sťažovateľky ako účastníčky konania. V konkrétnej situácii bol krajský súd povinný zohľadniť zmysel a účel súdneho konania podľa ust. § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z. a použiť taký výklad zákona, ktorý by neporušoval základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu. Krajský súd sa odchyľil nielen od zmyslu citovaného ustanovenia, ale aj od jeho výslovného znenia a rozhodol spôsobom, ktorý je zjavným vybočením z medzí zákona. Rozhodnutie krajského súdu je arbitrárne a neodôvodnené. Uvedené pochybenia KS BA mali v zmysle judikatúry za následok vadu v zmysle ust. § 237 písm. f) OSP, na ktorú je dovolací súd v zmysle ust. § 242 ods. 1 OSP povinný prihliadať ex offio.“.

Najvyšší súd dovolanie sťažovateľky uznesením sp. zn. 6 Cdo 68/2010 zo 16. decembra 2010 odmietol. Podľa názoru sťažovateľky pokiaľ najvyšší súd „*napriek uvedeným vadám... dovolanie sťažovateľky odmietol a vecou sa nezaoberal, odoprel jej právo na súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy SR*“.

V závere svojej sťažnosti sťažovateľka navrhla vo veci rozhodnúť týmto nálezom:

„1. Krajský súd v Bratislave svojim postupom a rozsudkom zo dňa 02.06.2009, č. k. 14Co/79/2009-297 porušil základné práva Mgr. R. G. zaručené v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 02.06.2009, č. k. 14Co/79/2009-297 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd SR svojim postupom a uznesením zo dňa 16.12.2010, sp. zn. 6Cdo 68/2010 porušil základné práva Mgr. R. G. zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

4. Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.12.2010, sp. zn. 6 Cdo 68/2010 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie.

5. Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd SR sú povinní zaplatiť náhradu trov konania Mgr. R. G. na účet jej právneho zástupcu do dvoch týždňov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Hoci to sťažovateľka v petite svojej sťažnosti výslovne neuviedla, ústavný súd z podstatného obsahu sťažnostných námietok ustálil, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu a základného práva na prerokovanie veci v jej prítomnosti krajským súdom a porušenie práva na prístup k súdu zo strany najvyššieho súdu.

Podstatou sťažnostných námietok proti postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 79/2009 a jeho rozsudku z 2. júna 2009 je nesúhlas sťažovateľky s právnym názorom krajského súdu a jeho interpretáciou relevantných ustanovení zákona o vlastníctve bytov. V tejto súvislosti namieta tiež skutočnosť, že v potvrdzujúcom rozsudku krajského súdu sa objavila nová argumentácia zamietnutia jej žaloby, ku ktorej, vzhľadom na rozhodnutie krajského súdu bez nariadenia pojednávania, nemala možnosť sa vyjadriť, čím jej bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Vo vzťahu k postupu najvyššieho súdu v konaní o dovolaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 68/2010 a k jeho uzneseniu zo 16. decembra 2010 sťažovateľka namieta nesprávny právny záver najvyššieho súdu pri posúdení otázky prípustnosti dovolania a domnieva sa, že v danom prípade bol z dôvodu pochybení krajského súdu daný dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a zároveň by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky najvyšším súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 68/2010 a jeho uznesením zo 16. decembra 2010

Ústavný súd v prvom rade poukazuje na svoju stabilnú judikatúru, v zmysle ktorej otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej

riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (mutatis mutandis napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010).

Pokiaľ teda najvyšší súd preskúmal všetky podmienky, za ktorých môže uskutočniť dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia krajského súdu, osobitne posudzujúc podmienky podľa § 238 OSP a existenciu vád podľa § 237 OSP a dospejúc k záveru o neprípustnosti dovolacieho konania, na základe čoho dovolanie podané sťažovateľkou odmietol, uvedeným postupom neporušil označené práva sťažovateľky. Podľa názoru ústavného súdu právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom rozhodnutí zdôvodnený dostatočne a presvedčivo (s. 3 - 7) a nemožno ho považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojim vlastným. Ústavný súd tiež nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu nemajúci oporu v zákone. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého dovolacieho rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú jasné, zrozumiteľné a dostatočne odôvodnené (obdobne napr. I. ÚS 4/2011, III. ÚS 164/2011).

Najvyšší súd sa jednoznačným, vyčerpávajúcim a ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal so zásadnými dovolacími námietkami sťažovateľky.

Vo vzťahu k jej námietke smerujúcej proti arbitrárnosti odôvodnenia rozsudku krajského súdu najvyšší súd citujúc stabilizovanú judikatúru ústavného súdu poukázal na nutný rozsah odôvodnenia rozhodnutia všeobecných súdov, osobitne v opravnom konaní, pričom podľa jeho názoru *„dovolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne. záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Dostatočne vysvetlil, prečo*

mal za to, že nie je možné vyhovieť návrhu na určenie, že vlastníci bytov v bytovom dome na B. ulici v B. neschvaľujú zmluvu o nadstavbe a vstavbe bytov medzi vlastníkmi bytov a stavebníkom D. K. Naostatok, potvrdením toho, že rozhodnutie odvolacieho súde je adekvátne odôvodnené, je i to, že proti v ňom uvedeným záverom navrhovateľka odporuje v svojom mimoriadnom opravnom prostriedku...“.

K námietke sťažovateľky týkajúcej sa právneho posúdenia veci samej krajským súdom a ním uskutočneného výkladu relevantných ustanovení zákona o vlastníctve bytov najvyšší súd „*mimo rámec dovolacieho konania*“ poukázal tiež na „*rozsudok Najvyššieho Slovenskej republiky z 20. februára 1997 sp. zn. 1 Cdo 119/96, podľa ktorého spoluvlastník, ktorý nesúhlasí s takým hospodárením so spoločnou vecou, ktoré určilo rozhodnutie spoluvlastníkov väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov (tzv. majoritný princíp), nemôže sa úspešne domáhať na súde rozhodnutia o inom hospodárení s touto vecou (toto právo má len vtedy, ak sa nedosiahne väčšina alebo dohoda spoluvlastníkov). Prehlasovaný spoluvlastník sa musí rozhodnutiu väčšiny podriadiť.*“.

Napokon sa najvyšší súd vyjadril aj k dovolacej námietke sťažovateľky vo vzťahu k tvrdenému odňatiu možnosti konať pred odvolacím súdom, zakladajúcemu dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) OSP, kde uviedol, že «*pokiaľ navrhovateľka v dovolaní namieta, že proti právnemu názoru odvolacieho súdu prezentovanému v napadnutom rozhodnutí, odlišnému od záveru súdu prvého stupňa, ktorý nepovažoval jej návrh za formálne vadný a neprípustný, nemala možnosť argumentovať, keďže odvolací súd na prejednanie veci nenariadil pojednávanie, dovolací súd poznamenáva, že odvolací súd v predmetnej právnej veci nebol povinný na prejednanie odvolania nariadiť pojednávanie. Podľa ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom od 15. októbra 2008 na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Citované ustanovenia v zmysle prechodného ustanovenia § 372p ods. 1 O.s.p. k úpravám účinným od 15. októbra 2008 vykonaným zákonom č. 384/2008 Z.z. sa použijú aj na odvolacie konanie, ktoré začalo podaním odvolania pred 15.*

októbrom 2008 (pozri stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. apríla 2010 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. októbra 2009 sp. zn. IV. ÚS 362/09). Keďže v preskúmvanej veci nešlo o prípady uvedené v ustanoveniach § 214 ods. 1 písm. a/ až c/ O.s.p., odvolací súd mohol prejednať vec v odvolacom konaní aj bez nariadenia pojednávania. V danej veci nejde ani o prípad, v ktorom by mal odvolací súd prípadne zachovať postup podľa ustanovenia § 213 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom od 15. októbra 2008 („Ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili“). Nešlo tu totiž o aplikáciu ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri rozhodovaní súdu prvého stupňa nebolo použité, ale o iný výklad toho istého ustanovenia, ustanovenia § 14 ods. 4 zákona o vlastníctve bytov.».

Ústavný súd po preskúmaní obsahu hodnotí namietané uznesenie najvyššieho súdu ako jasné, vyčerpávajúce a zrozumiteľné, a teda zodpovedajúce obsahu základného práva na súdnu ochranu zakotveného v čl. 46 ods. 1 ústavy. Najvyšší súd sa podľa názoru ústavného súdu pri výklade relevantných zákonných ustanovení neodchýlil od zmyslu a účelu zákona, pričom svoje závery argumentoval aj stabilizovanou judikatúrou. Tento záver viedol ústavný súd k posúdeniu sťažnosti sťažovateľky v tejto časti ako zjavne neopodstatnenej.

2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky krajským súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 79/2009 a jeho uznesením z 2. júna 2009

Ústavný súd s poukazom na konštantnú judikatúru ústavného súdu (I. ÚS 358/09, III. ÚS 114/2010) a Európskeho súdu pre ľudské práva (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský, Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54) preskúmal aj sťažnosťou napadnuté rozhodnutie a postup krajského súdu, pretože najvyšší súd o mimoriadnom opravnom prostriedku rozhodol z procesných dôvodov. Aj v tomto prípade ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľky je zjavne neopodstatnená.

Z obsahu napadnutého rozsudku krajského súdu je zrejmé, že krajský súd sa v dostatočnej miere zaoberal odvolacími námietkami sťažovateľky a na tie v odôvodnení svojho rozhodnutia aj reagoval.

Krajský súd nad rámec odôvodnenia prvostupňového rozsudku v súvislosti s namietanou nedostatočnosťou dokazovania zo strany okresného súdu uviedol:

„Podľa názoru odvolacieho súdu nebolo možné vyhovieť návrhu navrhovateľky, ktorým sa domáhala určenia, že vlastníci bytov neschvaľujú Zmluvu o nadstavbe a vstavbe bytového domu na B. ulici v B. zo dňa 15.3.2007, nakoľko ust. § 14 ods. 4 zák. č. 182/1993 Z. z. (ani žiadne iné) neumožňuje nahradiť vôľu vlastníkov bytov, ktorú vyjadrili schválením predmetnej zmluvy. Pokiaľ navrhovateľka chcela zvrátiť rozhodnutie vlastníkov bytov, mala sa v prípade existencie zákonných dôvodov domáhať určenia neplatnosti uznesenia prijatého na členskej schôdzi vlastníkov bytov dňa 14.3.2007. Navrhovateľka však v návrhu a ani v ďalších podaniach, resp. na pojednávaní netvrdila, že by schôdza vlastníkov bytov konaná dňa 14.3.2007 vykazovala právne vady, naopak sama uviedla, že schôdza bola riadne zvolaná a uskutočnená. Až za predpokladu správne podanej určovacej žaloby by bolo namieste, aby sa súd zaoberal všetkými skutočnosťami, ktoré by mali význam pre rozhodnutie veci. Okresný súd vzhľadom na uvedené mohol vo veci rozhodnúť aj bez vykonania ďalších dôkazov, ktorých sa navrhovateľka domáhala.“

Uvedenú interpretáciu zákonných ustanovení sťažovateľka považuje za arbitrárnu, svojvoľnú a „popierajúcu účel, podstatu a zmysel zákona“.

Ústavný súd sa s názorom sťažovateľky nestotožňuje. Výsledok interpretácie relevantného ustanovenia zákona o vlastníctve bytov krajským súdom je podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade logický a dostatočný, majúci základ v aplikovanej právnej úprave, pričom v konečnom dôsledku nemôže vyústiť do spochybnenia právnych záverov rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré sú iba odlišné od právnych argumentov sťažovateľky. S uvedeným výkladom sporných ustanovení zákona o vlastníctve bytov sa v danom prípade vo svojom rozhodnutí o dovolaní stotožnil aj najvyšší súd, argumentujúc tiež stabilizovanou judikatúrou. Za danej situácie ústavný súd nevidí dôvod závery všeobecných súdov pri výklade práva spochybňovať, keďže tieto nevykazujú známky svojvôle a arbitrárnosti (m. m. I. ÚS 115/02, III. ÚS 14/04).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu právo na súdnu ochranu neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (obdobne III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Ústavný súd v tejto súvislosti tiež pripomína aj konštantne judikovaný názor, podľa ktorého v zásade nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, usmerňovať vývoj judikatúry všeobecných súdov z hľadiska správnosti výkladu a uplatňovania zákonov (za podmienky rešpektovania jeho ústavnej konformity) alebo zjednocovať judikatúru všeobecných súdov (napr. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05).

K námietke sťažovateľky, podľa ktorej sa v dôsledku nenariadenia pojednávania krajským súdom nemohla vyjadriť k namietanej argumentácii krajského súdu, čím jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, ústavný súd poukazuje na závery najvyššieho súdu, ktoré boli už v tomto rozhodnutí citované. Tieto považuje ústavný súd za správne, dostatočne zrozumiteľné a ústavne konformné, a preto nepovažuje za potrebné ich v tejto súvislosti rekapitulovať, a to aj s poukazom na to, že základné právo na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania zakotvené v čl. 48 ods. 2 ústavy je na úrovni zákona vyjadrené a chránené práve v § 237 ods. f) OSP.

Nad rámec právnych záverov najvyššieho súdu ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že v danom prípade krajský súd vo svojom rozhodnutí pri potvrdení vecnej správnosti odvolaním napadnutého rozsudku nenahradil závery okresného súdu vlastnými, od prvostupňového súdu odlišnými skutkovými zisteniami a právnymi závermi, iba poukázal na ďalšie okolnosti, z ktorých podľa jeho názoru vyplýva nemožnosť žalobe sťažovateľky vyhovieť bez ohľadu na rozsah dokazovania vykonaného okresným súdom. V danom prípade by teda nebolo možné očakávať iný výsledok konania ani v prípade, ak by zmienenú argumentáciu použil už prvostupňový súd, a ani v prípade, ak by krajský súd nariadil o odvolaní pojednávanie. Uvedené s ohľadom na materiálne hľadisko ochrany

sťažovateľkou označených práv nevytvára predpoklady pre možnosť konštatovania ich porušenia zo strany konajúcich všeobecných súdov.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd aj v tejto časti sťažnosti dospel k záveru o jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2011